

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K —
1 évre	1 K 80 —	3 —	3 —
3 —	3 —	6 —	6 —
6 —	6 —	12 —	12 —
1 évre	7 — 20 —	1 évre	—

Lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Ide küldendő a szerkesztőséget és a kiadóhivatalt érdeklő minden közlemény és előfizetési díj.
Egyes számpók kaphatók: a dobánytűsámbékban.

Akik mindig hazudnak.

Többször hangoztattuk, hogy a munkások több jóért és több jogért folytatott igazságos küzdelmének legnagyobb ellenségei azok a feltoklodott, lelkiismeretlen vezetők, akiknek a munkások ügye egyszerűen tiszleti ügy, amely nekik kényelmes megélhetést és meg nem érdemelt jólétet biztosít. Ezek az alakok, kik ott ülnek a Népszava és egyéb lapok szerkesztősejnének borszékeiben, kompromittálják a munkások ügyét és szégyent hoznak a szervezett munkásság taborára. A magyar munkás nem oly elvetemült, hogy ügyének támogatására a hazugságot szerződtesse első szövetségeseinek. — Pedig Népszaváék állandóan ezt cselekszik. Emlékeznék olvasóink arra a hírlapi csatározásra, mely köztünk és a helybeli nyomdászszakszervezet közt a múlt héten

folyt le. Ők egy kiáltványban egyebek közt megvádolták az Egyházmegyei nyomdát, mintha ott éhbéren dolgoztatnának és kizsákmányolnák a nyomdászokat. Erre Dornis István, az Egyházmegyei nyomda igazgatója számadatokkal bizonyította, hogy ő tisztességes bért ad s a kikötött minimumon felül megfizeti munkásait, a szakszervezet legfeljebb azt nehezményezheti, hogy nem szakszervezeti tagokkal, hanem azon kívül állókkal dolgoztat. Ehhez azonban a szakszervezetnek semmi köze. Ez az egyéni szabadságnak s a munka szabadságának kérdése, melyet nekik is tisztelnők kell. Rendben van. A helybeli nyomdászokban volt annyi igazságérzet és tisztesség, hogy elhallgattak s a megismert igazság ellen nem tusakodtak.

Nem így a Népszava. Neki a hazugság kenyere s erről le nem mondhat, mert éhen fordulna föl. A Népszava szerkesztőségében lapunkat is olvassák, amiről többször meggyőződöttünk. Dornis István felvilágosító cik-

két is olvasták, mégis keddi számukban Fényes Samu fehérvári szereplésével kapcsolatban ezt írják:

„Leginkább valami Dornis István nevű csuhás ugrándozik, aki egyebek közt az ottani egyházmegyei nyomda igazgatója is és aki nagyon jól tenné, ha mindenek előtt a nyomdája dolgait rendezné, mert ebben a nyomdában még a leghevesebb kapitalisták is megszégyenítő gyáladatos állapotok vannak. Igen, igen, tisztelendő atyánk, tessék mindennek előtt a munkásnyuzást megszüntetni és akkor lehet majd beszélgetni egyebekről is.”

Népszaváék tudják, hogy amit itt írnak az nem igaz. Azt is tudják, hogy fehérvári olvasóik nem hiszik el, amit ezen sorokban mondanak. Nem is erre pályáznak. Sebaj, gondolják, ha Fehérvárt tudják is, hogy hazudtunk, az ország többi részében nem tudják, tehát elhiszik. Jó tüzet, mert 1. kockázattal 99-et nyerne. Kétségbeesett ügy az, amelyet állandóan hazugsággal kell védelmezni. A munkások rászorulnak a társadalom többi osztályainak rokon-

szénvére és jóindulatára, mert örökös gyűlölködésben ők sem akarnak élni. De remélhető-e ennek a jóindulatnak megnyerése, ha a hazugság ezen elősdielt le nem verik testükről? Azonnal más szemmel nézzék a társadalom a munkás ügyeket, míhelt a munkásság ezen jellem- és lelkiismeret nélküli való alakokat egy öntudatos kegyelgyintéssel elsöpörné a szervezettek éléről. Erre azonban ma még, fájdalom, kevés a remény.

Szociológiai karcok.

Írja: Zéro.

Székesfehérvár, 1912. április 20.

Más államokban, ahol a szocializmus már sokkal régebbi keletű, mint hazánkban, ahol a szépségnak szociális itélőképességét ezenkívül még nagyobb általános műveltsége is fejlesztette, ma már igen sok komoly államférfiu dolgozik azon, hogy a szocializmusnak tagadhatatlan nagy és nehéz kérdéseit a haza és vallás érdekeivel összhangzásban oldja meg. És a megoldás felé való törekvésnek már is igen

A lourdesi csodák és az autoszuggesztió.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Immár fél évszázad óta történnék feltűnően csodás gyógyulások a lourdesi barlang és kegytemplom körül s a tények annyira közismelrekké váltak, hogy ma már a leg-radikálisabb hitelenség sem meri azokat kétségbevonni. Még a magyarországi szabadgondolkodók lapja, a Huszadik Század is kénytelen, burkoltan bár elismerni, hogy a lourdesi zarándoklatok meglepő eredményeket mutatnak fel.

A hitelenségnek természetesen rendkívül kényelmetlenek ezek a lourdesi tények, mert megcáfolják a természet törvények örök és abszolút változhatatlanságáról s a természetfeletti beavatkozások lehetőségéről szóló meséket. Azelőtt a tényeket tagadták le, most, hogy ez lehetetlennek bizonyult, igyekeznek azokat természetfeletti jellegűtől megfosztani s a gyógyulásokat a képzelem erős hatásaira, az or-

vos-tudományban is ismert autoszuggesztióra vezetni vissza. Így pl. Du Prel orvos ezt írja: „A lourdesi csodáknak semmi közük a Madonnához, hanem csakis a Madonnában való hithez s a hozzávaló sziklazilárd bizalomhoz. A lourdesi gyógyulásoknál a gyógyító erő a betegnek lelki világából ered.” Hasonlóan nyilatkozik Dr. Charcot angol orvos a gyógyító hit c. munkájában s számos más isentagadó, aki a lourdesi csodás gyógyulásokat a hit és képzelem erejének, az autoszuggesztióknak, magnetizmusnak vagy hipnotizmusnak tulajdonítja.

Elég különös dolog, hogy ezek az orvosok ezt a legmodernebb gyógyítási módszert mégsem merik általánosan alkalmazni. Hiszen ha az autoszuggesztióban ekkora gyógyító erőt fedeztek fel, mért nem dobják sarokba minden orvoságukat és receptjüket, mért nem zárnak be minden kórházat és műtőtermet? Mért nem gyógyítanak ők is autoszuggesztióval gyorsan és biztosan és pedig mindennemű betegséget? Nem véve ki az idült csonttöréseket, rákszerű sebeket, vakságot, süketiséget, magasfokú tüdő-

vészt, szóval mindazokat a betegségeket, melyek az emberiség közt pusztítanak. Minden egyéb orvosi hókuszpókusz helyett elég volna ezennél szuggesztió, hipnotizis vagy magnetikus áramba ringatni a pácienseket, felkelteni bennük a hitet, hogy egyszerre meg fognak gyógyulni s azután játszva irtani a emberi betegségeket.

Azonban a becsületes és igazság-szerető orvostudomány maga itéli el ezeket a félteljes nyilatkozatokat legelőszökebben. Az orvosi tudomány legelőkelőbb képviselői felháborodással utasítják vissza az autoszuggesztió erejének olyféle leírásait, melyek csak a tájékozatlan közönség megtévesztését célozhatják. A clermonti orvosi fakultás egyik tanára, Dr. Imbert, így rója meg a fentebb említett orvosokat: „Egy orvos, aki nem veszítette el teljesen józan gondolkodását, nem állíthatja azt, hogy rákot, tüdővést, hosszú évek során tartó kelevényeket autoszuggesztióval hirtelen meg lehetne gyógyítani. Hirtelen nem gyógyul meg a legkisebb vágási sebesem. Idegfenyítés és szuggesztió által magyarázni meg a hirtelen gyó-

gyulásokat, olyan fogás, amelyet csak a gondolki dásra képtelen szabadgondolkodók találtak ki. Ezek természetesen nem történnek azzal, hogy komoly tudósok csak mosolyognak rajtuk. A hirtelen tudósokat azonban így szeretném megszólítani: Ha már nem akarjátok elismerni az isten mindenhatóságát és a boldogságos Szűz közbenjáró hatalmát, akkor arra kérék benneteket az orvosi kar becsületének nevében, hogy legalább halgassatok s ne tegyétek gúny tárgyává saját tekintélyeket s az orvosi tudomány becsületét. Azon orvos, aki a lourdesi csodás gyógyulásokat tagadja, vagy pedig pusztá idegizgulmákból és bármilyen szuggesztióval erőkből akarja magyarázni, vagy közönséges hazudozó, vagy teljes ignoráns.”

Dr. Imbert ítélete erős, de igaz és találó. Szuggesztió alatt Dr. Moll szerint azon állapot előidézését értjük, melyet maga azon meggyőződés szül, hogy ezen állapot be fog következni. Senkisémet tagadja, hogy a szellemi életnek nagy befolyása van a testszervezet működésére. Ez azonban nem jelenti azt hogy a szellemi élet mindenható

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNE
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000439

erősen érezhető jótékony hatása van ezen államok bel és külpolitikájára nézve. Hogy többet ne mondjak Angolországot, Németországot valóságos államnak a socializmussal kötött szövetsége teszi naggyá és hatalmassá.

E nyugati országoknak azonban roppant nagy előnyük még, hogy népességük teljesen homogén, az egyes felekezetekhez és társadalmi osztályokhoz tartozó elemek mind-megannyia *egységes nemzet tagjai*, kikben az összetartozandóság érzését nem a nemzetközi socializmusnak többé-kevésbé veszedelmes oltóanyaga gerjesztette, de akikben a *nemzeti érzés, a hazafissság*, mint természetes indulatok, oly erős ösztöniséggel éltek, hogy a socializmust is csak mint *nemzeti szocializmust* tudták lelki világukba igazán befogadni.

Sajnos, hazánkban, ahol a nemzetiségek vad küzdelmein és hazáráról készségein kívül még a tiszta magyarság *magyar lényegét* is folyton tartó bevándorlások csorbítják és difformálják, oly nehézségekkel küzd meg a hazafissság, hogy a nemzetközi szocialisták valósággal eldorádónak tekinthetik e földet, melyet úgy lépnek el, mint legyek a cukrozott ételhulladékok.

Igy a „magyar“ szocializmus elsősorban e haza létének, vagy nem létének vált kérdésévé. S azok, kik egykedvűen szemel hunytak a szabadgondolkodók és szájhős demagógok izgatásainak ép oly bűnösek a haza megrontásában, mint ama lelketlen jövevények, *a kik kényink kedvük szerint tarolnak le minden magyar földet a magyar föld testéről.*

A magyar katolikus egyháznak a nemzetközi szocialistákkal és szabadgondolkodókkal felvett harcát ennél fogva minden hazáját szerető polgár *igazi magyar szabadságharc-*

a test fölött. Százszerez elhíthetjük a vakon szelítettel, hogy látni fog, százszerez berlingathatjuk abba az erős képzelgésbe, hogy elnyeri szemvilágát, mégis csak vak marad, ha vaktságát pl. valamely szervi sérülés okozza, vagy a látóideg elhalása fokozza. A sántának bizvást magyarázhatjuk hogy azonnal meggyógyul, csak dobja el magától a mankót s próbáljon járni, azért a sántát és bénát autoszugesztíóval meggyógyítani mégsem sikerül soha. A hipnotikai szakember, Dr. Forel mondja, hogy a hipnózis csak kicsinyiségeknél, pl. fejfájás, étvágytalanság stb. s apróbb idegbajoknál segít. Dr. Strumpel szerint csak azt gyógyítja meg a hipnózis vagy szugesztíó, amit ugyancsak képzelés és szugesztíó okozott. A nancyi hipnotikus iskola alapítója és vezetője, Dr. Bernheim azt mondja számos kísérlet alapján hogy a szugesztíó pusztán funkcionális zavarokat tud megakadályozni. Sebesüléseknél, a működést felmondó beteg izületeknél vagy egy testrésznél, bőr izom csont elvesztésénél, sőt még csak egy kicsi szakadás helyreigazításánál sem jöhet számba a szugesztíó. Mikrobakat, tuberkulotikus bacillusokat szugesztíóval gyógyítani nem lehet; a nyílt

mak kell, hogy tekintse, és zászlója alá kell, hogy tömörüljön felekezeti és rangkülömbök nélkül mindenki, aki a haza sorsát úgy ahogy még szívén viseli.

(Folytatjuk.)

Városi ügyek.

A zárszámadási bizottság ülése.

Jól gazdálkodtak.

A takarékos gazda, ha még aratáskor sem ürült ki a magtára, örömmel jegyzi meg magának, hogy jól gazdálkodott. Ezt a megjegyzést most megteheti magának a város vezetősége is, amely a lemult esztendőben — miként az alábbiakból kiténik — csakugyan jól gazdálkodott.

A városi zárszámadási bizottság tegnap délelőtt tartotta ülését gr. Széchenyi Viktor főispán elnökletével. Átvizsgálván a zárszámadásokat, meglepően jó eredményeket konstátált a bizottság. Mindenek előtt 22000 kor. többlet mutatkozik a mult évről. A bevételek minden irányban szaporodtak és ami a legnevezetesebb, amire még eddig nem volt példa, az előirányzott összegekből 24000 korona megtakarítás maradt. Ennek a megtakarításnak köszönhető azután, hogy a már megszavazott 16000 korona póthitelhez hozzá sem kellett nyulni.

sebeket sem lehet vele behegeszteni. Azonkívül a hipnózis után gyakran szédülés, görcs, megmerevedés, reszketés, fejfájás, sőt nem ritkán katalapszia és örülség állnak be. Dr. Elie Meric párisi egyetemi tanár a következőket írja Dr. Boissariehez, aki a lourdesi csodás gyógyulásokról világhírű művet írt: „Sokszor láttam a salpérieri gyógyintézet betegeit, a hiszterikusokat és idegbajosokat, akiket a kegyetlen hipnotikus kísérletek valósággal megzavartak, fizikailag és erkölcsileg kizökkentettek a rendes kerékvágásból, sőt nem ritkán elnőjükre is a téboly éjjelét borították... Sokszor láttam ezeket a szerencsétlen, végleg elcsúszott szenvedő nőket, akik a lethargia, katalapszia, szomnambulizmus és hasonló kísérletek után hasonló bajokban szenvedtek, teljesen elvesztették uralmukat testük és lelkük fölött. Valósággal eláttiasodott teremtmények lettek, akiket a természetellenes kacagás, ordítás, féltelenség és a vitustáncra emlékeztető ugrándozások jellemeztek, fellázadt bennem az igazságérzet azoknak merénylete ellen, akik a hiszteria ezen állatias áldozatait össze merik hasonlítani a lourdesi betegekkel, akik oly nyugodt, férfias méltósággal, teljes ön-

A színházi-pénztár kéri, hogy 15000 kor. tartozását törölje a város. Miután a pénztár ezt a tartozást úgy sem tudja megfizetni és mert jövőre ezt a pénztárt is sajátkezelésbe veszi a város, a 15000 korona tartozási tételt törölték. A város mult évi gazdálkodása tehát az előző évekhez képest igen jó s ha így haladunk néhány év multán tekintélyes, az eddigieknél jóval nagyobb összegeket fordíthat Székesfehérvár is kulturális célokra. — A zárszámadás fontosabb kimutatásait lapunk következő számaiban részletekben közölni fogjuk.

A városi jogügyi szakosztály kedden délután ülést tartott dr. Saára Gyula polgármester elnöklésével. A folyó ügyeket tárgyalták nevezetesebb határozatok nélkül.

HIREK.

Éjféli rimék.

Tudósítónk multkor éjjel Vízvezeték szellemével beszélgetést folytatott.

„Igen tisztelt, szellem apó, nagyon kéri önt a Napló nyilatkozózték út legott.

Mit szól ön e nagy munkához, betöncsövek mely árkaéhoz, melyet itten ásatott

ön számára nagy számlára ez a város, s nem-e káros

tudatban, imában és nyugodt önmegadásban várják a gyógyulást.”

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a Lourdesban történt csodás gyógyulásoknak alig tizenkettőre állott idegbajok gyógyulásából. Meg kell jegyeznünk továbbá, hogy Lourdesban nemcsak hívők, hanem kétkedők, sőt másvallásuak, zsidók és pogányok is meggyógyultak, sőt sok esetben egészen kicsiny, öntudat nélküli gyermekek, többi közt csecsemők is gyógyulást nyertek. Ezeknek a gyógyulását már igazán segítségem lehet autoszugesztíóval magyarázni.

Azok tehát, akik mindent a természet örök törvényével szeretnének megmagyarázni, a lourdesi barlangban megoldhatatlan talányokat átnak, a tényeket le nem tagadhatják, azoknak magyarázatára pedig elveik teljesen elégtelenek. Az igazságszerető s mindennemű hitetlen elfogultságtól ment gondolkozó viszont a lourdesi csodákban Krisztus azon igéretének teljesülését látja, mely szerint a természetfölötti jelek az ő egyházában sohasem fognak teljesen megszűnni. (Mk. 16, 17, 18) „Örülj szent, Szűz — így imádkozik az egyház ősidőktől fogva — minden tévhitetést Te szűgyenitesz meg az egész világon.”

ez a cifra állapot?”

Igy a Napló, s szellem apó miként halljuk így szólott:

„Ástok, ástok árkot ástok sok mély árkot nekem ástok pedig van egy közmondástok: Hogyha másnak vermet ástok...? Ugy látom, hogy nem tudjátok!

D—o.

Naptár.

Április 25. Csütörtök.
R. Kath.: Márk év.
Prot.: Márk.
Gör.: Vazul.
Zsidó.
Nap kel: 4 ó. 56. nyugszik 7 ó. 2.
Hold kel: 11 ó. 51. nyugszik 2 ó. 36.
Időjelzés: Változó.

— **Prohászka Ottokár dr.** megyéspüspök tegnap Budapestre utazott a püspöki konferenciára. Pénteken érkezik vissza székvárosába.

— **Királyi kitüntetések.** A király felhatalmazása alapján a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a tüzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérmet adományozta: **Verebi Véghe István** verebi tüzoltóparancsnok, Fejérvármegye tüzoltószövetségének elnöke és a magyar országos tüzoltó szövetség választmányi tagjának, **Vida Pál** székesfehérvári tüzoltó parancsnok, Fejérvármegye tüzoltószövetségének titkára és az országos tüzoltószövetség eladójának és gróf **Eszterházy Miklós Móric** v. b. t. t. a csákvári önkéntes tüzoltóság vedőnöke és örökös tb. főparancsnokának.

— **Uj hitbizományi gondnok.** A gróf Zichy Jenő féle hitbizományban meghalt a bizományos eddigi gondnoka, aki gróf Zichy Nándor volt. Az új hitbizományi gondnok kirendelése ügyében tegnap délelőtt hitbizományi tárgyalás volt a helybeli kir. törvényszéken az érdekeltek meghallgatása végett. Gróf Zichy Rafael, a hitbizomány jelenlegi birtokosa új gondnokul az elhalt fiát, ifj. gróf Zichy Nándort ajánlta, a törvényszék tehát őt fogja kirendelni.

— **Sulyos beteg plebános.** Ramsperger János szári plebánost ismét részleges szélütés érte. Állapota válságos. Kisegítőül Ramsperger József törökbalintai káplán küldetett.

— **Katonai távirók.** A katonai parancsnokság értesítette a vármegye alispáni hivatalát, hogy ez évben május 10 től június 28-ig Bicske környékén katonai táviróvezeteket állít fel és kéri, hogy azokat a vármegye hatósága kellő oltalom-ban részesítse.

Szerezze meg előre jegyét Rosenbergről Augusztának a növekedési mozgalmak kiváló munkásának a Szent István teremben május 5-én d. u. 5 órakor tartandó előadására. Az előadás csak nők vehetnek részt. Páholyok már elfogytak. Jegyek lapunk szerkesztőségében kaphatók.

A vármegye és az új helyi érdekű vasút. Fejérvármegye legutóbbi közgyűlése határozatot hozott, hogy az ercsi-bicskei helyi érdekű vasút megépítésére törzsrésztvények ellenében 150000 K. hozzájárulást biztosít, mely összeget kölcsön útján fedezi. A már meglévő 1200000 korona kölcsönnek törlesztését további 50 évre kitalolja és az ekként nyert törlesztési részletek megakarításából az újabb 150000 korona kölcsön félévi törlesztési részletét eszközözi. A kereskedelemügyi miniszter tegnap leiratot küldött, melyben tudatja, hogy a vármegye határozatát, a helyi- és pénzügyminiszterekkel egyetértve jóváhagyja azzal, hogy a kölcsön kamatainak és törlesztési részleteinek az a része, mely az omlított megakarításból fedezetre nem talál, az erre teljesen elegendő jelenlegi vármegyei vasúti pótdió alap feleslegéből fedeztessék.

A soponyiak és csősziek kérése. Néhány soponyai és csősziek azzal a kérelemmel fordult a soproni m. kir. postaigazgatósághoz, hogy postajárutakat, amely most Nagylángról Aba község érintésével naponta az Aba-Sárkeresztúri állomásra megy, a szabadbattyáni pályaudvarra tegye át. A postaigazgatóság e kérelemről tegnap értesítette a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy tegyen hozzá ez ügyben hivatalos előterjesztést.

Fogak Kovács Dező műfogászati termében Székesfehérvárról (Rózsa-u. 5 sz. a. e.) mellett Zirci templommal szemben.

A cigányok boszúja. Szentiványi Mátás és neje helybeli cigányok tegnapi délután az akasztófadombi szőlők között máskálta, vizslaszemekkel nézegetve, hogy hol akad valami kis elvinni való. Az egyik hajlék ellen tiltkos betörést terveztek, de mielőtt hozzáláthattak volna nagyratörő tervek kivételéhez, megjelent a hegyőr és elzavarta a füstösöket. Odahaza egy vigan piláló cigányasszony csak úgy félvállról sunyin mosolyogva gúnyos megjegyzést tett az üres kézzel hazatérő házaspárra. Több sem kellett ezeknek. Amúgy is nagy mérgükben egyesült erővel úgy elverték a csufolódó cigányasszonyt, hogy ezt a kórházba, őket pedig a rendőrségre kellett szállítani a közbéltető hatóságoknak.

Zöld a buza aratni még nem lehet, — mondja a magyar népdal, de lopni már most is lehet, bizonyítják Szűcs Júlia és Nagy Lídia abai leányok, akik Smitunya Ferenccel búzaföldjéről néhány korona értékű zöldbuzát loptak. Emiatt a csendőrtök fejelentették őket.

Délután 5 órakor meleg füstölt főtt husok Marschallnál Kossuth-utca.

Állategészségügy. Százhalmobattán megszűnt a lörthökör.

Zsuppon. Greznerics Katalin bejáró cselédét a rendőrség fellett életmódja miatt 2 napi elzárásra és illetőségi helyére való eltolcolásra ítélte a rendőrség.

Egyesületi hírek.

A Székesfehérvári Tóvárosi Kisdudvó egyesület f. hó 21-én d. e. 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést az erre felkért dr. Klautz György kananok választmányi tag elnöklétével, miután tudvalevőleg az egyesület elnöke K. Horváth István kananok elhunyt, alelnöke pedig ezen állásáról lemondott. A jegyzőkönyvet Herder István egyesületi titkár vezette. Jelen voltak dr. Bierbauer Viktor, Geisz József, Kisteleki István, Németh János, dr. Saára Gyula, Sághy Lajos és Tóth Artúr, tehát összesen 9-en, ami igazán megható érdeklődés ezen közhasznú intézmény dolgai iránt.

A közgyűlés melyet választmányi ülés előzött meg, mindenkéltől Kisteleki István belvárosi béلبánost megválasztotta elnöknek, akinek azután dr. Klautz György nyomban át is adta a további elnöklést. Az új elnök megköszönve a bizalmat, kegyeletes szavakkal parentálta el, elődjét és indítványára ennek érdemei, nemkülönben a közgyűlés részve jogyzőkönyvbe vétetnek. Alelnöknek a lemondott Kovács Alajos helyébe dr. Lauschmann Gyula választott meg. Ugyancsak a közgyűlés — dr. Saára Gyula indítványára — a volt alelnöknek eddigi buzgó fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönetet mondott. Az elnökke megválasztott Kisteleki István helyébe számvizsgálóvá Németh István, az alelnökke megválasztott dr. Lauschmann Gyula helyébe választmányi tagul pedig Bátky Pál választattak meg. Felolvasattak a szokásos jelentések, a múlt évi zárszámadás, az 1912-ik évre szóló költségvetés elfogadott és a tisztviselői kar önzetlen működéséért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Az egyesületnek van 37 alapító, 85 rendes és 13 pártoló tagja. A múlt évről szóló bevételi és kiadási rovata 2841 K 45 f-t tüntet fel, vagyonaállaga pedig 31,005 K. 63 f.

Színház.

Április 23.

Rivalda (La Rampe) színmű 3 felvonásban, írta Rotschild Henrik báró. A székesfehérvári közönség nem valami nagyon érdeklődött a milliárdos Rotschild darabja iránt. Az ilyen gazdag emberke épen úgy nem érdemes szindarabot írni, mint valami főhercegnek, mert ha nem jó, akkor úgy átdolgozzák neves írők, rendezők és színigazgatók, hogy az illető szerző maga sem ismer rá; ha pedig jó, akkor meg egyszerűen nem hiszik el, hogy ő írta. Mi azonban elhiszük, hogy a Rivaldának Rotschild az egyedüli szerzője. Miért ne ismerhetné ő a Rivaldát, a színpadot, a kuliszák egyik-másik titkát, ahonnan ő a darabja témáját merítette. Egy előkelő hölgy beleszeret egy világhírű színészbe, aki színigazgató is egyúttal és magával viszi a leányt, színésznőt nevel belőle. A deszkák tíj csillaga 6 hónap alatt elhomá-

lyosítja a színigazgató fényét, csak őt dicsérik, őt ünneplik, s az igazgató háttérbe szorul. Ekkor felébred az eddig szerelmes férjében a színész, az ő őriási hűségével, mellette éri magát és feltékony lesz — nem a feleségére, hanem a máris elvesztett dicsőségére. A közönség, melynek eddig ő volt a kedvence, az új színésznőt vette kegyelbe. Ezek fájnak a hű színigazgátónak s hűségá legyözi szerelmét. A nőt, akit szeretett, gyűlöli, gorbombán, sőt jellemtelentől bánik vele, nem védi meg mások támogatásával szemben és előtte nyújtja karját egy másik színésznőnek, az előkelő társaságból elhozott leányt pedig eltaszítja magától. A szerencsétlen teremtés pedig változatosan, sőt egyre nagyobb szerelmelel szereti a jellemtelent férfi. Beteg lesz, mikor felépül szíval az ürüggyel hivatja magához, hogy egy szerepet, melyet most tanul, magyarázzon meg neki. Az igazgató elmegy, a kétségbeesett nő nem halgatja meg, hanem kezébe veszi a darabot és diktál belőle, a színésznő pedig próbálja a szerepet: szomorúan előre megy... „Jól van”... visszafordul s lassan írva az asztalhoz lépetet... „Ugy, úgy... beveszi a mérget... „nagyon jó, így csinálja a színpadon is”... Most roskadozva a pamlaghoz siet... „hörögjön kérem” — mondja a direktor... és a színésznő hörög egy percig s mikor a direktor mondja neki, hogy most már felkelhet, nem kel fel. Igazán mérget vett be, meghalt. Ime a darab! A második felvonás kitűnő, sok apró nappali színpadi jeleneteket és alakokat mutat be s itt van néhány egyéb szerep is az emittett két főszerepen kívül. A színésziálgóbbi való életkép színtelentől van megfestve. Hiányzanak belőle a mélytartalmu, életigazságokkal telttel mondatok. A párbeszédek mind egyszerű, száz szavakból állanak. Rotschild úgy látszik jobban ért a csekkirásához s csekkjeinek bizonyára nagyobb a hatása, mint darabjainak. Az előadás elsőrendű volt. Barabás Ella és Herczegh Jenő a legapróbb részletekig kidolgozott precizitással vitték a két főszerepet és az egész darabot. Művészi játékhoz hasonló sikerrel csatlakozott Kallós a szerző szerepében. Lugosi Jenő és Zoltán László kicsiny szerepeikben is kitűntek. László Gizella Réna Rózi és Farhas Ágost színtelent jők voltak, csak Jenő Jenő látzott meg, hogy ő most nem színész, hanem titkár.

Heti műsor.

Csütörtök: Trilbi.
Péntek: Muzgófényképek. Zóna.
Szombat: Hüttlenség iskolája.

REGÉNY.

SLEMIL PÉTER

csodálatos története.

Írta: Chamisso.

(14)

Másnap este ismét ellátogattam. Köpeny a vállamon, kalap a szememre húzva. Mina a kertben áll. Felpillant, észrevesz, önkéntelen hátrahököl. Tüstént elkezdek csapott annak az estének borzadálos emléke, mikor árnyék nélkül láttam magamat a holdfényben. Valóban ő volt. Vajjon észrevette-e valamit? Szólatlan, elgondolkodón állt mellettem — a mellemre mászás kövek nyomakodtak — fel-

álltam. Ha gyalog sirással borult keblemre. Emgtem.

Később gyakorta úszott könyvekben a szemem — leltem mindinkább elborult. Végzetes lábakkal lépkedett a bajfoslatu nap, fenyegető barnasággal, mint a viharfelhő. Tíz nap, kilenc nap, öt, három, kettő. Holnap tehát — már lélegzeteim is fogytán. Szorgos kezekkel megtöltöttem arannyal néhány ládát. Jött a tizenkettedik óra. Úti.

Szemem az óra mutatóján meredt. A másodpercek tördőkéséi szaladtak szívemre. Minden hangot neszeltem, minden mozgásra fel pattantam. Hajnalodott. Az ámos órák egymás sarkára hágtak, elkövetkezett a dél, az alkonyat, az éjszaka. Vártam. Tizenegy óra, semmi, semmi. Hálnak a percek. Éjjél. Beledobban szívembe az első óráitás. Elkundul a végső is. Reményvesztetlen roskadok ágyamba, bőségesen omlanak könnyeim. Örökre, mindörökre árnyékvesszett vagyok. És holnap így kerjém meg Mina kezét? Hajnal táján elszongult kábultság csútkta álomra szemem.

V.

Kora reggel kemény hangok verték fel álomat. Heves szaváltás az előszobában. Hallgatottam. Ben és Rascal civakodtak. Bendel elálta az ajtót. Rascal égre-földre esküdözött, hogy ilyen ember neki nem parancsol, hogyha be nem engedti, letörli a derekát. A jó Bendel kikérte magának, hogy rólam ilyesmiket mondjon. Rascal fenyegetőzött, hogy kidobja, ha el nem hordja magát.

Ruhát kapok magamra, lelértom az ajtót, neki Rascalnak. — „Te gézuguz, hát te mit...” két lépet hátrált és hidegen odavágtá: „Alázatosan kérem akartam gróf urat, mutassa végre az árnyékát — az udvaron épen süt a nap.”

Mennykő csapatot belém. Jó sokára engedtet fel megbenült nyelvem. — „Semmi köze egy szolgálak ahhoz, ami... Visszafelé: „Az a szolgál igen becsületes ember lehet, aki nem marad egy árnyékhíjjás szolgálalában. Ezennel lemondok. „Más hurokat pengettem. „De Rascal, kedves Rascal, ki beszélt beléd ilyen ostobaságot? Hogy is gondolhatod, hogy...” az előbbi hangon folytatta: „Onnan hogy többen mondták. De terrorséttel ne teketőrizzunk. Mutassa az árnyékát vagy megyek.”

Bendel halvány volt és reszkető, de józanabb mint jómagam. Egyet intett. Elővettem a legjobb szájkosarat, az aranyat. Sajnos, az is cserbenhagyott: földhöz vágtá. „Árnyéktafántól nem kell! „Hát fordított, kalapját fejébe vágtá, fityűrészve elballagott. Bendellel sóbáltványa meredtünk. Belénk lagyott a szó, a gondolat.

Végre is halalos sóhájjal utnak eredtem az erdőszlak felé, miként a bűnös bírái elé. Az árnyas lugosban fogadtak, melyet kedveskedve rólam neveztek el. A mama most is ragyogó arccal üdvözölt. Mina széken áll, szép volt és halvány, mint a novemberi első hóésés, mely megési altt öcs kései vírágait és percek alatt lücsökká olvad. Egy feleir lappal kezében hevesen föl s alá vágatott az öreg. Látzott, hogy sok minden szorongalja a torkát. Máskülönbön lojtyadt, rózsapiros arcán hirtelen

vörösség és halványaság cikázott. Beléptem, odaviharzott és fojtott indulattal zavában megkért, hogy velem négy szemkőzt beszélhessem. A verendára fordultunk. Halálos tompassággal egy kertészekbe rogytam. Hosszu, hosszú hallgatás. Nemsokára a nők is bejöttek. A hallgatást azonban meg nem törte senki.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

Házi asszony. Hogy ismerhetjük meg az igazi vásznát a pamuttól? Egy kis darabkáját teleítatjuk faolajjal. Ettől a vásznoszálak átlátszó, a pamutszálak pedig fehérek lesznek. Vagy pedig: ha spirítuszban bihörtetűt oldunk föl (coccus cacti, melyet a kereskedésben száritva kaphatunk), ez oldatban teleítatunk egy darabot a kiprobálandó vászomból; a vásznoszálak ibolyaszínűek, a pamutszálak világos vörösek lesznek.

Értesítés.

Telefon sz. 278. Telefon sz. 278.
Mindenféle szőlőkarók legjutányosabb árak mellett kaphatók Széchenyi-u. 81. sz. alatt, ahol állandóan raktáron van mindenféle bogárnár szerszámia trifaultiporoszszen, kovács szén Coaksz, tatali brikket és vágottfa eladó. Róth Jakab.

Apróhirdetések

Apróhirdetések előre fizetendők.

Házvezetőnők, vagy gazdasszonyoknak, esetleg gyermekek mellé ajánlkozók a háztartásban és főzésben jártas két fiatal leány. Bővebbet a kiadóban.

A Hitelszövetkezet Lövöldes-utca 3. sz. alatt aprított tüzfát ad a tagoknak házhoz szállítva 100 kgkint 2-60 K ért. Fehér burgonya 9 K-ért, sertéseknek való burgonya 7 K-ért. házhoz szállítva.

Kanári madarak, fiatalok és többféle kalitka azonnal eladók, Szömörce-utca 12. sz.

Rákóczi-utca 17. szám-alatti bolt helyiség. Lakással együtt azonnal kiadó.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakértően készítenek.

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete, Székesfehérvár, Nádor-utca, Töltényi-hez.

Ha eladni vagy venni-valója

van az apróhirdetések közt tegye közé!

Egy keveset használt (300 koronás) zongorahangu hangverseny

CIMBALOM

teljes felszereléssel nagyon olcsón eladó. Bővebbet

Wagner a „Hangszer-Királynál“

Budapest, József-körút 15. (Gyorsjavító műhely.) Hangszerekről fényképes árjegyzék ingyen! Ne vásároljunk részletre!

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árúvalói ezen vedlgyvőjő ismeretők f. l.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árúvalói ezen vedlgyvőjő ismeretők f. l.

ÓVÁS!

a ki varrógépet akar vásárolni ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, melyeknek az a céljuk, hogy SINGER név alatt használt, vagy régebbi rendszerű gépeket hoznak forgalomba. Inkább az vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszont elárúsítók útján, hanem saját üzletelhelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek. Csak oly üzletekben melyek ezen címerével vannak ellátva, szereshetők az eredeti SINGER varrógépek.

Singer Co varrógép-részvénytársaságnak Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-feleház.

„NIGRIN“ legjobb cipőkrém a világon!

A bőrnek pompás fényt ad, a bőrt puhává és tartóssá teszi.

20 fillér egy óriási doboz! $\frac{1}{2}$ kgr 75, $\frac{1}{4}$ kgr 140, $\frac{1}{2}$ kgr 270 fillér.

Fernolendt világhírű fénymaz (subick) 4, 6, 10 és 20 filléres dobozokban.

! Cipőkrém különlegességek minden színben !
! a kontinens leghírnevesebb gyáraiból. !

JÉGPOR biztos szer lábizzadás ellen! Kisdoboz 60 f. nagydoboz 1 kor. — Ismételésúsitóknak minden cikkből megfelelő árengedmény! —

Puha- és keményfa padlóhoz lak, viasz, linoleum, különböző színekben.
Fa- és vasbutorokhoz való festék minden színben, Arany-, ezüst- és bronzlakkok képeretek restaurálásához. Szalmakalap-festékek. Bőrlakkok. Vazelin. Orosz bőrkencős. Bőrapretur nyeregzsappan, kályha és fémtisztítózerek. Szarvasbőr-festék. Lábbeli tisztítózerek. **Cipőüző** különlegességek. Cipő és csizmasámfák. Mindenféle cipődíszítések. Kocsimosó és butortörő szarvasbőrök 1 K-től felfelé. Kocsimosó szivacsok! Arctörő bőrok.

„PALMA“ gummisarkokban a járás elegáns, biztos és kellemes igen olcsó árak mellett kapható.
Matracok, diványok és ülésekbe való lószőr, áfrík és tengerifü eredeti gyári árakon.

LEGJOBB DENATURÁLT SPIRITUSZ!

Nagy lópokróc raktár. — Vizmentes ponyvák és gabonaszákok. — Trieszti szivacsbehozatal.
Langraf Gábor és Fia gépszij- és bőrkereskedésében.

Cipőfelsőrész, Kaptafagyár és árutelepei, Jókai-utca 8. és 10. szám.
TELEFON 100. SZÉKESFEHÉRVÁR SPECIÁLIS ÜZLETE. Üzletalapítás 1857-ben.